Ч. 254. (753). Львів, субота дня 10 падолиста 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 7 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові	
На рік	24·— К.
Півроку	12·—
Чвертьроку	6·—
Місяць	2·40

В краю і державі	
На рік	32·— К.
півроку	16·—
чвертьроку	8·—
місяць	2·70

За границю	
В Німеччині	47 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Секретаріят Української Парляментарної Репрезентації в Палаті послів розсилає слідуючий комунікат:

Донесеня преси про недалеке рішене в польськім питаню, причім Галичина має бути відступлена Польщі, викликали в українських послів велике занепокоєне.

Нині перед полуднем відбула парляментарна Комісія У. П. Р. довше засідане і по полудни по закінченю засіданя буджетової Комісії скличе пленарне засідане українського клюбу. Перебуваючих в Галичині українських послів візвано телеграфічно сейчас явитись у Відни. Занепокоєне Українців є тим більше, що 1. падолиста на конференції президії з міністром заграничних справ ґр. Черніном рішучо заперечив всякий намір правительства рішати польське питане і справу Галичини перед заключенем мира.

Наглий запит Українців

„Neue Freie Presse" з дня 8 го с. м. доносить: Українські посли явили ся нині у президента Палати послів дра Ґросса і заявили, що на завтрішнім пленарнім засіданю внесуть наглий запит дотично польської справи, над котрим жадають безпроволочно відкритя дебати.

Український протест.

Вчерашна „Öster. Morgenzeitung" подає за „Wied. Kuryer em Polsk." жаданя Українців, щоб Східну Галичину зроблено безпосередно підданою державі або відступлено українській републиці, далі про засідане У. П. Р. Далі пише: О год. 1. приняв міністер президент др. Зайдлер українського посла Сінґалевича, котрий перед полуднем удав ся був в цїли засягненя інформацій до ґр. Черніна. Посол Сінґалевич вручив міністер-президентови слідуючий протест:

„З огляду на найновійші політичні події з огляду на заповіджене прилучене Галичини до польського королївства на бажане Австрії, що булоб видачею Українців в руки їх політичного історичного ворога, мусять австрійські Українці прийти до кінцевого заключеня, що їм тут в Австрії нема чого шукати. Мимо безчисленних жертв укр. народу в сій війні, мимо його правдивого привязаня й вірности для династії, не хоче австрійське правительство мати вільного зрозуміня для інтересів того народу для його будучини й його найживотнійших домагань.

Заповіджене прилучене до польського королївства не булоб нічим иншим як ударом в лице ударом в серце українського народу в Австрії. З тої причини не варта труду вести які небудь переговори з австр. правительством і тратити час на наради.

Бажане нас австр. Українців як також инші гноблені народи подоптати, є вже тут. Чи воно вдасть ся, се инше питане. Будучи першим з українських послів, що по згаданих подіях входить в контакт із правительством, мушу я проти згаданих намірів вже тепер піднести святий протест і заявляю, що я буду держатись з далека від тих нарад".

Конець Керенського?

Вже давно можна було сподїятись, що товариш Керенський не удержить ся довго при всемогучій власти. — Замах Корнілова був грізною осторогою для Керенського й тимчасового правительства, що як вони не вспіють зарадити безладю внутрі держави та прискорити мир, то їх чекає те саме, що стрінуло царя і його правительство.

І справді вже від довшого часу можна було запримітити, як зарисовує ся конфлікт між тимчасовим правительством і робітничо жовнїрською радою, котра була наче другим рівнорядним російським правительством.

І саме отся рада вводить тіснійше чуте з залогою Петрограду, висилає осібних комісарів до її частий — і нагло довідує ся світ, що робітничо жовнїрська революція побідила. — всїх політичних вязнів випущено з вязниць, міністрів Коновалова, Кішкіна, Терещенка, Меляновича, Нікитина й инших кинено в тюрму, а всемогучий Керенський втік, не знати куди. — Рада проголосила заклик до всіх армій, в яким проголошує доконаний переворот та взиває всі військові орґанізації доставити Керенського на случай прилапаня до Петрограду. Всяку поміч для Керенського будеть ся карати як тяжку провину.

Причин упадку Керенського треба шукати далеко в зад. Свою побіду над Корніловим завдячував він робітничо жовнїрській раді, яка перетягнула війська Корнілова на його сторону. І Керенський піддав ся був з початку під вплив максималїстів, що мали перевагу в Раді, — але відтак став від неї відсуватись що раз дальше та вкінці утворив коаліційний кабінет, в якім соціялісти були прямо в зникаючій меншости. Конфлікт заострював ся що-раз більше. Вибух зачав ся видаленем мужа довіря робітничо жовнїрської Ради Верховського.

Без сумніву чимало причинилась до кінця Керенського заява міністра заграничних справ Терещенка, що Росія була в половині липня сего року дуже близька мира, але офензива Керенського все унеможливила.

Задля яких мотивів робітники і жовнїри вхопили власть в свої руки, се показують манїфести Ради до російського народу. — В манїфесті до всїх військових комітетів оперуючих армій і до всїх рад жовнїрських відпоручників Рада оголошує: „Петроградська залога й пролетаріят повалили правительство Керенського, яке опирало ся проти революції й проти волі народу.

Переворот доконано без пролиту крови.

Робітничо-жовнїрська Рада торжественно поздоровляє переворот і аж до установленя правительства, приняла Рада власть военного революційного комітету. — Визиває ся жовнїрів наглядати над захованем командуючих властий. — Офіцири, які отверто й явно не прилучили ся до революції, мають бути увязнені як вороги.

Проґрама: Безпроволочна предлога оконечного мира. Передача землі еменіям в власти і селянам. Передача власти Радам та безпроволочне склика не Установчих Зборів".

Робітничо жовнїрська Рада використала отже нерішучість та вагане Керенського і обняла власть. — Яке має бути правительство, про се має рішити зїзд робітничо-жовнїрських Рад, який скликає петроградська Рада.

Годі пророкувати, чи замах робітників і жовнїрів вдасть ся, чи Керенський, який все ще має чимало прихильників не буде старатись силою власть видерти.

Безперечно, як новій власти вдасть ся вдержати, то можемо сподїятись, що Росія круто заверне до мирової політики.

З України.

Нова урядова заява Українського Ґенерального Секретаріяту.

СТОКГОЛЬМ, 7. падолиста. (У. Б.) Український Ґенеральний Секретаріят оголосив нову урядову заяву, в котрій між иншим з особливим натиском жадаєть ся злучення цїлої української території як автономної політичної одиниці в рамах федеративної російської републики. Секретаріят виробляє безпроволочно проект закону, що має управильнити скликане українських Установчих Зборів. Для поборюваня пляново приготовленої реакційними російськими елементами анархії в краю, уважає Генер. Секретаріят конечним попирати спонтанічне творене горожанської самооборони так званого „вільного козацтва". Щоби українське населене охоронити від жовнїрів, що будуть вертати по евентуальній загальній демобілізації, покликав Секретаріят для внутрішних справ демобілізаційну комісію до житя, яка буде стояти у стислій злуці з відповідними українськими цивільними й військовими інституціями. — По проголошеню пляну своєї праці в справах земельних, фінансових і національностий домагаєть ся Ґенеральний Секретаріят свого доповненя через утворене нових міністерств (Секретаріятів) для прожитку, зелїзниць, справедливости й війни.

Винниченко проти російської кирині на Україні.

СТОКГОЛЬМ, 7. падолиста. (У. Б.) Президент Українського Ґенерального Секретаріяту В. Винниченко звернув до Ґуберній і до окружних комісарів автономної України обіжник із зазивом вхопити за найрішучійші середники, щоби зробити конець юдженям проти Центральної Ради й Генер. Секретаріяту. Комісарі, які злегковажать собі згадане зарядженє Ген. Секретаріяту будуть усунені зі свого становиська й поставлені перед суд.

Зїзд комісарів у Київі.

СТОКГОЛЬМ, 7. падолиста. (У. Б.) Під проводом Винниченка відбув ся в Київі зїзд комісарів, на якім взяло участь около 80 ґубернських і окружних комісарів. На тім зїздї обговорювано справи прожитку й управи України. Страшні насильства вертаючих російських військ в деяких округах Поділя й Волині змусили зїзд звернути особливу увагу на питане демобілізації. Рішено вислати просьбу до Укр. Генер. Секретаріяту, щоб він обняв провід цїлої демобілізації на Україні.

Українська фльота.

„N. fr. Presse" доносить зі Стокгольму:

Український Ґенеральний Військовий Комітет дістав від центрального комітету фльоти телєґрафічне повідомлене, що цїла чорноморська фльота проголосила ся українською фльотою та що на всїх панцирниках, кружляках і торпедовцях вивішено українські фляґи.

Гельсінґфорський „Dagens Press" доносить, що український чорноморський комітет рішив обсадити чорноморську фльоту тільки моряками Українцями.

Проект конституції польського королївства.

„Соймово-конституційна комісія бувшої тимчасової державної ради польського королївства приняла по пятимісячній праці проект конституції королївства, котрої плян і головний зміст уложив проф. До Ж. Цыбіховський.

По короткім першім розділі, котрий стверджує, що польська держава є незалежна і має характер конституційний, іде розділ про короля, відтак про реґенцію і опіку, про сойм, про мінистрів, про суди, про самоуправу, про права і обовязки горожан. Останний розділ посвячений ріжним переходовим постановам, що відносять ся до переходу від теперішного до будучого правного ладу.

Разом числить конституція 9 розділів і 151 артикулів.

Супроти того, що більшість польської суспільности визнає римо-католицьку релігію, жадає конституція, щоби монарх і його родина належали до католицької церкви і оголошує католицьку релігію, релігією державною. Числячи ся зі значінем одної релігії, конституція признає і инші релігії, проголошуючи засаду свободи віроісповідання і автономії церков та релігійних союзів в державі.

Польська держава є монархією дідичною, але порядок наслідства престола не є усталений. На престолі може засісти і жінка, колиб вигасла мужеська лінія. Першого короля має вибрати сойм, сойм має також усталити склад династії і порядок наслідства престола. Конституція заряджує що супруже короля вимагає попередної згоди сойму. Монарх, що женить ся без згоди сойму, тратить корону.

Велике значіне мають рівнож постанови конституції, що король повинен постійно замешкувати в межах держави і не може, без згоди сойму, бути начальником иншої держави. Польський король має правити краєм не через віцекороля або намісника, але мусить резидувати на польській землі.

Сойм королївства має складати ся з двох палат: сенату і посольської палати. Виборче право до посольської палати є загальне, тайне, безпосереднє, рівне і пропорціональне. Кождий горожанин, що має 25 літ житя, має виборче право, хоч навіть не уміє читати і писати. Комісія приняла засаду тримандатових округів, що числять 160—200 тисяч мешканців так, що один посол припадає на 60.000 населеня. Після обчислень, доконаних комісією, принятє пропорціональної системи зовсім не спровадить иншого висліду виборів, як засада звичайної більшости.

Половина сенату є вибирана. Четверту часть тих сенаторів вибирають властителі більшої земельної власности, четверту орґани сільської самоуправи. Решту сенаторів з вибору вибирають орґани міської самоуправи, властителі більших промислових підприємств, властителі торговельних підприємств і висші наукові інституції — в відношеню 6 до 5 від 1 до 4, се значить, коли орґани міської самоуправи обсадять 12 сенаторських крісел, то властителі більших промислових підприємств будуть могли вибрати 10 сенаторів, властителі торговельних підприємств 2, висші наукові інституції 8. Другу половину сенату становлять вірилісти і номінати.

Вірилістами є: повнолітні члени пануючої династії, варшавський архієпископ, президент найвисшого суду, президент найвисшого адміністраційного трибуналу і презес найвисшого в державі наукового стоваришеня.

До номінатів належать: дієцезальні католицькі епископи обряду латинського, грецького і вірменського, іменовані королем досмертно в числі, що відповідає не менше як дві третях дієцезій, один представник евангелицько авгсбурського і один представник евангелицько реформованого духовенства, іменованої королем на час їх урядованя і сенатори числом 14, іменовані королем на 10 літ.

На инші крісла будуть іменовані королем досмертно знавці державних і суспільних справ, знавці потреб науки і штуки. Численний склад сенаду має відповідати двом третим уставового числа послів, коли пр. послів буде 200, сенаторів буде 135. Послів вибираєсь на 5 літ, сенаторів на 10 літ, але половина вибраних сенаторів уступає що 5 літ.

Як з сього бачимо, конституція польського королївства слабо покриваєть ся з вимогами нинішної демократії. Годі так ж погодити постанову конституції про короля (має мешкати в границях Польщі і резидувати на польській землі) з дуже імовірними поголосками про прилучене Польщі до Австро Угорщини і про привятє цісарем Карлом титулу польського Короля.

Голоси про польську справу.

(Урядове представлене. — Вражіня в парляменті. — Віденські настрої. — Берлінська преса. — Голоси послів.)

ВІДЕНЬ, 8 падолиста (Ткб.) Міністер зовнішних справ, ґр. Чернін, вернув нині рано з Берліна до Відня. Як довідуємо ся, вістка берлінських часописий про перебіг і стан переговорів між австрійським і німецьким правительством в справі польського питаня, зовсім не відповідають правді. Між міністром зовнішних справ Черніном і німецьким правительством вела ся вправді в часі його побуту в Берліні дебата про способи розвязки того питаня, яка мала задоволяючий перебіг, але не довела до ніякого закінченя й не могла тим менше вести до конкретної згоди, коли при кінцевих переговорах будуть забирати голос ще й инші чинники.

ВІДЕНЬ, 8. падолиста. Берлінська вістка про злуку Польщі з Австрією в дорозі персональної унії викликала в парляменті велике вражінє. Міністер президент Зайдлер поїхав до ґр. Черніна і на нині по пол. скликано спільне засіданє буджетової комісії. З виїмком німецьких міщанських партій і польського клюбу всі є рішені заняти остре становище супроти берлінських проектів. На завтрішнім засіданю палати послів очікують ся дуже оживленої дебати.

Посол Єлеабоґен заявив в буджетовій комісії, що така росвязка польського питаня є небезпекою для мира, бо Росія вважалаб її провокацією. Бесідник протестує проти нарушеня прав державної ради й вносить, щоби міністер президент дав виясненє в тій справі.

В імени чеського союза та південно славянського клюбу зложив подібний протест п. Корошец.

„Gazeta Wieczorna“ довідуєть ся з Відня, що німецькі політичні круги приняли вістку загально прихильно, а південні Славяни й Чехи з певною завистію й неприхильностію. В польськім клюбі зробили інформації велике вражінє.

Проти проекту розвязки польського питаня берлінською коронною радою виступає „Vorwärts“ остро й рішучо. Думає, що унія, чи реальна чи персональна, не може уходити за відбудову незалежної Польщі. Німецьке пановане над Литвою и Курляндією булоб яскравим противенством до урядових заяв німецької дипльоматії й особливо до відповіди на папську ноту й до постанови державної ради з 19. липня.

„Localanzeiger“ називає сю вістку найбільш сензаційною в сїй війні. Треба лиш добре роздумати, чи німецькі інтереси будуть належно узгляднені при такій розвязці.

„Vossische Ztg.“ обговорює в довгій статі сю вістку й звертаєть ся проти такої розвязки.

„Münchener Neueste Nachricten“ доносять, що в тім час послідного побуту Кільмана в Відни винайдено рішенє, яке є свідоцтвом браку власної думки Німеччини. Для галицьких Поляків є само собою свято. Один з найхитрійших політиків, ексміністер Білинський, говорив солодко й приязно як ще ніколи в послідних днях. Робив вражінє, начеб Полякам, котрим тепер ставить ся новий дім, було сердечно жаль, попрощатись зі старим.

„Neue fr. Presse“ приносить замітні голоси послів про розвязку польського питаня та прилученого з ним становища Українців в Галичині. І так віцепрезидент др. Герман каже, що дотичио українських частий Галичини, то поділ краю є виключений. Але ми очевидно дамо радо Українцям всі лише бажані свободи. Ми Поляки, що все лише жадаємо справедливости й самі дуже добре знаємо, як можна терпіти як меншість, дамо всім меншостям у Королївстві повну справедливість.

Пос. Дашинський вказує на случай як ціла Галичина припаде Польщі на те, що польський клюб на основі маніфесту з 5. падолиста 1915. в тримісячній нараді начеркнув проект конституції для Галичини, яка части українського народу, що буде прилучена до польської держави, признає повний вимір автономії, який є лише можливий в найсвобіднійшій і найпоступовійшій державі на світі. Самоуправа, національні курії в заступних тілах, університет й инші національні й культурні вимоги є в тій конституції Українцям забезпечені.

Пос. Кость Левицький: Українці є рішучо проти того, щоби які небудь складові части нашої етноґрафічно Української і історичної области були прилучені в якій небудь формі до польської держави. Ми жадаємо, щоби нашу область проголошено безпосередно підданою державі й щоб вона лишилась при Австрії. Як що Австрія не хоче нас більше мати, то ми жадаємо прилученя до Української републики. Урядження власної польської держави, яка має обнимати й українські землі, є переступленем поняття освободженя народів, яке прецінь поставлено яко ціль війни. Польський нарід має право лише до областий, заселених Поляками, але не до наших — і ми рішучо застерегли би ся проти злуки з польською державою.

Війна.

Критичне положене Італії.

ЖЕНЕВА. — Військовий критик „Matin-a“, обговорюючи положенє італійської армії, заявляє: Щоби виперти ворожі війська з Італії, — треба вислати туди як найскорше 1500 тяжких гармат.

РОТЕРДАМ. Льондонська „Morning Post“ зявляє: Ворог проявив в Італії величезну перевагу артилерії. Втрата італійської артилерії є дійимаючим пораженєм, а положенє може стати ся критичне, о скільки не вдасть ся повздержати походу ворога.

ГАҐА. — „Daily Telegraph“ пише: Італія потерпіла дійимаюче пораженє. — Виїзд Льойда Джорджа, Пенлевого, Робертсона і Сміта свідчить про повагу положеня. — Дамо Італії поміч о стільки, що допоможемо її повздержати ворога, хоч се опізнить операції на нашім фронті. — Італійці мусять напружити всі сили, щоби могли відтак станути на власних ногах.

БУДАПЕШТ. — „Pesti Hirlap“ доносить з Женеви: Майже виключене, щоби італійська армія могла в найблизших тижнях підняти протиофензиву.

Італійці мусять так довго попересгати на дефензиві, аж зорґанізують і доповнять свою артилерію. Се може наступати в найліпшім разї доперва в груднї.

БЕРЛІН. — З Цюріху доносять, що бриґада Борі, яка стоїть ґарнізоном в Падуї, відмовила послуху, внаслідок чого задаї полученя третої італійської армії знайшли ся в великій небезпеці. Бриґаду розвязано і заряджено нове її утворенє.

Після віродостойних відомостий мають бунти в італійськім війську безустанно повторювати ся.

БУДАПЕШТ. — Кореспондентови „Daily Hirlap“ заявив в розмові Боревич, що причиною розмірів, які приняло пораженє, се італійська військова управа і що неправда, наче би італійське військо не було хоробре. — На питанє, чи скоро Італійці можуть знов зібрати ся — відповів ґенерал Боревич, що й се залежить від комендантів.

РОТЕРДАМ. — В „Echo de Paris“ пише військовий референт того дневника: Фаховці думають, що треба буде віддати Венецію, щоби зискати на области до протинаступу.

ЦЮРІХ. — Три французькі дивізії прибули вже до стрефи боїв. Над Медіоляном появили ся німецькі летуни.

Анґлійці заняли Ґазу.

ЛЬОНДОН (Ткб.) — Урядове звідомлене з Єгипту доносить, що занято Ґазу.

На замостейськім цвинтарі.

Не знаю чому, але звертаємо свої перші кроки на цвинтар, який розложив ся побіч православної військової церкви у північно-западнім кутику великих забудовань, які носили і носять ще нині назву козацьких. Остала лиш назва, бо із старого не лишило ся майже ні сліду, усе набрало нових форм, пристроїло ся в нову краску. Хиба ще кілька не усунених дорогових таблиць та скромних згадок на гробах. Але і те вже затирає ся, на многих ледви можна пізнати сліди кирилиці, переважну часть стерли дощі або поззалювали вітри, яким як раз тут поле гуляти по тій рівніській рівнині, якій здаєть ся і кінця нема...

При входї до цвинтаря находить ся камяний стовп, а на горі орел, похиливши у діл голову, складає лавровий вінець: den Helden. Понизше німецький хрест, якого чорна краска відбиває сильно від білої фляри. Форма хреста говорить, що тут були Німці. Нині їх нема. Перейшли, полишивши могили, орли з галузками або вінчиками лавру, та до щастя-конюшини подібні хрести, сї останні найвимовнійші знаки німецькости...

Цвинтар невеличкий, і здаєть ся не много тут найшло спочинок. Та ні! Коли узглядне-

мо, як економічно тут усе використане та вичитаємо на написях, скілько людей лежить під спільним хрестом, то побачимо, що в час спокою для тільки мешканців трєбаби було в десятеро більше місця.

На взрост написі den Helden тягне ся ряд більших хрестів, а на таблицях видніє по кільканайцять та кількадесять написів. Усі майже роди оружя, старші, молодші з ріжних закутин далекої німецької землі найшли тут супочинок. Над табличкою напись: fürs Vaterland starben а під нею: Ruhe sanft. Мимохіть застановляємо ся над причиною тої заверухи, яка ось тут загнала народ із тихих осель, відірвала їх від мирної праці, які у незнанім до тепер дужаню лягли далеко від рідної землі, зросивши тисячі кільометрів обильно кровю та повравши далекі чужі землї білим тілом. Правда... історична конечність. Рорбах сказав виразно, що немного секунд браkує до полудня, у якім злетить ся все, щоб розбити Німеччину. А якіж то зміни зайшли в часі тих кількох секунд... З далека гарнійше виглядає памятник: den Helden особливо, як дивитись від сторони німецьких могил. Здаєть ся тоді, що той німецький орел знизив ся більше головою, якої дзьобик у покорі складає те що найбільше від віків цінила людскість, лавровий вінок.

За гробами німецькими видніють також більші хрести, а на них московські написі. Ось один: Здѣсь похоронено 16 храбрецовъ солдатъ которые сражались за отечество до послѣднея жизни. Покой прахомъ ихъ, а на долині вже меншими буквами додаток: документовъ нѣтъ і поіменного опису, який можна відцифрувати на таблицях, бачимо у кождім збірнім гробі представителів многоязичної Росії. Переважають корінно московські. Певно, у ті сторони слалось усе, що найпевнійше, найбільш царославне. Дивно тому і звучать слова із написі „за отечество“. За царя радшеб було написати. За него лягли тут головами діти далекої землі з над Волги, Овчи, Лени чи Єнісея.. А ось тут осібний гріб із німецькою написью: Gef. Russe Michael Poskin. Пошанували Німці імя великого поета і задля того певно дали гарний хрест, а гріб обсадили барвінком...

Отся то часть цвинтаря стара. Тут лежать перші його мешканці. Дальї ідуть нові, свіжі, австро-угорські Заступлені і тут народи многонародної нашої держави. Wagner, Toth, Netz, Kisopeskul, Skaratelli, Slivka, Kuchinka, а побіч Кириляк, Біловус, Дуда, Наливайко, Остапчук, Дерешчук, які також лягли у тій заверусі здалека від рідної землі Казимірови Козарови дав прибити добрий товариш напись:

Pozostawiłeś przeszłość swoją
W objęciach śmierci — poszedłeś w dal
Nie łez cichych za Tobą
W głuchej rozpaczy wyciska żal.

Дальше білі і свіжі хрести, не засаджені муравою ні цвітом гроби, щойно виконані доли і місце зарезервоване для тих, яким „конечність історична“ розкаже ще „положити буйну голову...

У неділю цілий день а в будень вечорами повно наших людий на сім цвинтари. Той кине вінець з пільних цвітів, сей поправить розрушену мураву, а дехто підливає в літну спеку вянучі цвіти. А кождий з них клякає і молить ся. Я видів клячучих наших жовнірів на гробах синів Гановеру, Угор, соняшного полудня. Вониж всі люди, і за них молить ся наш жовняр у неділю або вечорами будня, а встає із вогкими очима і якось нерадо, коли трубка покличе його на супочинок. Кидаємо ще зором на цвинтар; ліс хрестів наче шкілка дерев так рівненько і симетрично уставлені, деневе біліє біла наша таблиця, або чорніє німецький зелізний хрест, а над усім домінує орел, складаючи упавшим героям у найнизшій покорі лавровий вінок...

(Вб.)

НОВИНКИ.

— **Президія У. П. Р. взиває всїх послів явитись сейчас у Відни.**

— **З приводу смерти бл. п. дра Евгена Олесницького надійшли на руки Української Парляментарної Репрезентації дальші пасьма кондоленційні:**

1 Від п. Олександра Сероїчковського: „Хвальна Президіє! З приводу незвичайно болісної втрати, яку поніс український нарід через смерть бл. п. незабутнього посла дра Евгена Олесницького одного з найспосібнійших провідників нашої національної організації і політики, прошу приняти слова найщирійшого співчутя. В цїли звеличаня памяти великого Покійника, пропоную основане „зелізного фонду імени бл. п. дра Евгена Олесницького“ на видаване творів і брошур політичного змісту і на сю цїль пересилаю від себе чеком почтової щадниці лепту в квоті 10 кор. та пишу ся з високим поважанєм Ол. Сероїчковський в. р.

2. Повні суму з приводу передвчасної смерти загально поважаного борця відроджуючої ся України, дра Евгена Олесницького пересилає офіцерський корпус українського легіону свою глубоку кондоленцію. Команда українського легіону, запасна сотня.

3. В імени християнсько-суспільницького клюбу німецьких послів так як і в власнім імени дозволяю собі висловити найглибше співчутє хвальній Українській Парл. Репрезентації з причини смерти Високоповажаного пана товариша дра Евгена Олесницького, посла до державної Ради. З висловом особливої пошани за християнсько суспільний клюб німецьких послів в австрійськім парляменті Гавзер в. р. голова.

— **Вандалізм.** Недивуємо ся, коли задля стратегічних конечностий падуть якісь памяткові твори — хоч і ту руководять ся культурні люди, хоч би були собі противниками, всякими можливими зглядами — але обурює і болить оно, коли в нашім краю падуть найкрасші памятки старини і штуки без ніякої важної причини, а з дикої самоволї. З ріжних сторін доходять нас бечисленні вісти про знищеня таких річей.

Так пишуть від Зборова, що в поблизькім селі Бриківцях знищено нову величаву церкву, прекрасний взір нашого будівництва — не задля яких стратегічних причин, але розібрано її просто на матеріял

Всі такі річи повинни ми збирати і подавати до відома наших репрезентантів, щоби застерігли ся против сих діл перед культурним світом.

— **Обезпечене в 7 ій воєнній позичці.** Звертаємо увагу на оголошене ц. к. австрійського фонду вдів і сиріт в справі найкориснійших і найдогіднійших умов на обезпечене в 7-ій воєнній позичці.

Вияснення дають уповажнені Мужі довіря і Бюро ц. к. австрійського Фонду для вдів і сиріт, Львів, ц. к. Намісництво або ул. Словацького 16.

— **На дохід** для трьох артистів, що стидають ся жебрати, уряджують в неділю 11. с. м. Людвиковський, Варвіч і Дверніцький вечір гумору і сміху. Білети продає книгарня Альтенберґа.

— **Конфіскати.** Додаткова ревізія в пивницях фирми „Меркури“ викрила 120 пуделок конденсованого молока і дві скрині сардинок. Сконфісковано їх. В готелю „Бельві“ у портієра знайдено 48 фляшок шампана. Віддано їх магістратови до роспродажі (?).

— **Обмеженя в огріваню зелізничих возів.** Зростаюча недостача вугля спричинила введене деяких ощадностий в огріваню зелізничих возів, в наслідок чого не можна буде числити на вистарчаюче огріване возів в зимових місяцях. З огляду на те поручаєсь подорожним, щоби вибираючись в дорогу, для оминеня перестуди, одягали ся доволі тепло.

— **З почти.** Віцепрезидент гал. дирекції почт і телеграфів Артур Шіффнер виїхав в справах урядових до Відня.

Завідательство дирекції почт і телеграфів обняв старший совітник почтовий в V. ранзї Казимир Ласкі.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 10. падолиста 1917.

Нині: 10. падолиста гр.-кат. Параскевії, римо-кат. Андрія.

Завтра: 11. падолиста гр.-кат. Анастазії, римо-кат. Марціна Б.

○ **На школу ім. Б. Грінченка зложили:** Вч. о. Григ. Рабчак парох Домажира 10 К, Вп. Густав Губачек ц. к. поруч. 10 К, Вч. Евгенія Шмід з Воробника шляхоцького 10 К, Вч. о. Петро Яцишин пар. в Рипяниці 30 К, Вч. о. Єронім Моравський почта Стебинка 20 К. — Разом 80 Корон.

За що в імени шкільної дітвори і їх родичів складаєм ласкавим жертводавцям сим прилюдно сердечну подяку. М Сіяк.

○ **Конкурс:** Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові розписує отсим по думці рескрипту ц. к. Намісництва Краєвої Централі для господарської відбудови Галичини, з дня 24. вересня 1917 ч. 18 293/II поновний Конкурс на більшу скількість посад інструкторів з платнею 3600 — 6000 К річно, а іменно: а) для годівлї безрог, овець, кіз, б) для годівлї дробу, в) для садівництва і огородництва, г) для пасічництва. Після постанов повисшого рескрипту інструктори будуть урядниками Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ у Львові, який їх приймає, іменує, приділяє і переносить і якому вони підлягають під зглядом дисциплінарним. Іменоване буде довершене на основі затвердженя внесеня „Сільського Господаря“ через Централю для відбудови. Іменоване звучати ме на час єствованя Централі для відбудови краю. Кандидати компетуючі о сї посади, мусять виказати ся, що найменше середним рільничим образованем і 3 літною господарською практикою, та обовязати ся окремою декляраціею, що принявши посаду інструктора не приймуть ніяких инших побічних платних занять, які моглиби час їх абсорбувати в инших напрямах.

Подання заосмотрені у удостовіренні відписи: 1) Метрики крещеня. 2) Свідоцтво студій (рільничих і инших). 3) Свідоцтв практик господарських. 4) Деклярацію згадану в попереднім уступі, належить вносити до Товаристра до дня 25. с. м. Подання могуть предложити рівнож учителі з укінченим рільничим курсом і абсольвентки шкіл рільництва і домашного господарства. Особи військові, маючі повисші кваліфікації, нездібні до служби в поли можуть рівнож взяти участь в конкурсі. Петенти надіславші свої подання на I. конкурс зволять їх доповнити бракуючими документами після сього конкурсу. Краєве Товариство Господарське „Сільський Господар“ у Львові.

○ **Репертуар** Львівського Українського Народного Театру під дирекцією К. Рубчакової в Дрогобичи. Саля „Кіна Олімпія“.

В вівторок, дня 13. падолиста 1917. „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета на дії Артемовського.

В середу, дня 14. падолиста 1917. „Хмара“ народна драма на 5 дій зі співами і танцями А. Суходольского.

В четвер, дня 15. падолиста 1917 „Модний жених“ комедія з міщанського житя на 4 дії М. Старицького.

Початок о годині 7½ вечером.

Білети раньше можна набути в „Народній Торговли“, а в день вистави при касі театру від год. 5 п. п. 2—2

З німецького звідомленя.

З дня 9. падолиста.

На східнім фронті:

Ніякої більшої боєвої діяльности.

Македонський фронт:

В луці Черни привели німецькі й болгарські відділи з ворожих ровів полонених й один скорострів. В долині Струми наступали анґлійські сотні на Кюсріє і Просеник; сильний протиудар болгарських військ їх відкинув.

На італійськім фронті:

Коло Лівенци перейшли! Без спочинку зміряють союзні армії гірськими дорогами й на рівнині ломлячи опір італ. задних сторожий в снїговіях і зливах до Пяви.

Ц. к. австрійський військовий фонд для вдів і сиріт

під протекторатом Їх Цісарських Велич. Цісаря Карла і Цісаревої Зити. (Відділ обезпечень). — Краєве Бюро для Східної Галичини у Львові ц. к. Намісництво. Бюра: Львів, ул. Словацького 16.

Обезпечене в 7-мій воєнній позичці

ц. к. австрийським військовим Фондом для вдів і сиріт (Відділ обезпечення).

Житєве обезпечене получене з підпискою воєнної позички є найдешевшим і найвигіднійшим способом обезпечення при одночаснім сповненю горожанського обовязку супроти держави. Обезпечене сейчас важне по зложеню першої премії.

Без лїкарських оглядин від 500 до 5.000 Корон.

Обезпечитась може кождий мужчина і кожда жінка від 15 до 50 літ.

Новість: Обезпечене дітий.

Обезпечене в амортизаційній позичці коштує річно:

на літ:	10	12	15	16	18	20
Корон:	77·—,	63·—,	48·—,	44·50,	39·50	35·—.

Обезпечене в державних бонах на літ 9, платне по десяти роках готівкою — річно Корон 90·—.

На случай смерти безпроволочна виплата без дальших оплат.

Ж внірів у полі обезпечують ся без яких-небудь доплат.

Обезпечення ті переводить на основі умови з ц. к. військовим фондом для вдів і сиріт ц. к. уприв. Товариство житєвих обезпечень Австрійський Фенікс у Відни.

Складаючі цілу премію відразу льокують свій капітал дуже корисно а без ризика — бо на случай вчаснійшої смерти крім обезпеченої облїґації звертаеть ся сейчас незужиті премії.

Кождий горожанин, що бажає підписати позичку, повинен се зробити виключно за посередництвом ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, містячи обезпечене в воєнній позичці — не лише з огляду на се, що тут є обезпечене найдешевше, але також із огляду на цілі Фонду.

Вияснення дають уповажнені Мужі довіря і Бюро ц. к. австрійського військового Фонду для вдів і сиріт, Львів, ц. к. Намісництво або ул. Словацького 16.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведене

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби в кавчуку, золоті і платині.

Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім час.

Адвокат

Др. Антін Герасимів

повернув з Росії

і провадить дальше адвокатську канцелярію в Стрию при вул. Трибунальській ч. 15. I. пов (коло Каси Задаткової).

Краєвий адвокат

Др. Евген Гвоздецький

веде канцелярію у Львові, при ул. Красіцких 6.

Оголошеня.

Хлопця

приймє зараз Адміч. „Українського Слова“.

Вільний від війська, студент прав — шукає занятя. Адміністрація під „Вільний“. 1—2

„Карпатія“

Товар. взаїмних обезпечень на житє і ренти у Львові ул. Руська ч. 18.

приймає

обезпечене VII. воєнної позички

за дуже низькими преміями під дуже корисними условями.

Панів і Пань, які бажали би бути помічниками в приєднуваню таких обезпечень просить ся звернути ся письменно або устно до дирекції Товариства на висше подану адресу. 1—3

Позір! важне!

Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, най замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

(зі словарцем)

укладу О. СОЛТИСА (4-те побільшене видане). Ціна 2, з почтовою оплатою К 2·50. — Висилка лише за готівку. Замовлення і гроші прошу присилати на адресу А. ОКПИШ, Львів ул. Кадецька ч. 4.

Увага: Сей Самоучок уложений після випробованого вже способу научаня! Важне і для учителів уділяючих початків німецької мови як також учеників і приготовляючих ся до вступних іспитів.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“

на 1918 рік

Ціна 40 сот. (з пересилкою 45 сот.). 10 шт. К 4, 25 шт. К 9, 50 шт. К 17 вже оплачено.

В красній оправі як нотес К 1·20

Замовлення приймає і висилає по одержаню готівки: А. ОКПИШ, Львів, Кадецька 4. 8—50

АРТИСТИЧНЕ

ЗАВЕДЕНЕ РИТІВНИЧЕ

найдешевша фабрика кавчукових стампіль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всі ритівничі роботи з металю, литі і пресовані.

Таблиці і шильди литі в ріжних металях, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всі замовлення виконуєть ся в якнайкоротшім часі.

Ц. к. упривілейований Віденський Банк Звязковий

Філія у Львові

приймає зголошення на

VII. австрійську позичку воєнну

на оригінальних условинах з всякими удогідненями.

Інформації і проспекти безплатно.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.